

نقش ایمان در تقویت صبر/ احادیثی در فضایل صبر

صبر رابطه نزدیکی با ظرفیت وجودی انسان دارد و هر اندازه ظرفیت و شخصیت انسان گسترش یابد، صبر و شکیبایی او افزون می گردد و افراد با ظرفیت و با شخصیت، مشکلات را در خود هضم نموده و خم به ابرو نمی آورند.

صبر رابطه نزدیکی با ظرفیت وجودی انسان دارد و هر اندازه ظرفیت و شخصیت انسان گسترش یابد، صبر و شکیبایی او افزون می گردد و افراد با ظرفیت و با شخصیت، مشکلات را در خود هضم نموده و خم به ابرو نمی آورند. به گزارش خبرگزاری مهر، اموری که باعث صبر انسان در مشکلات طاعات و ترک معصیت و در برابر مصائب می شود، فراوان است که هر کدام تاثیر خاصی در پدید آوردن این فضیلت بزرگ دارد مهمترین آنها عبارتند از:

- تقویت پایه های ایمان و یقین؛ توجه به این نکته که خداوند ارحم الراحمین است و نسبت به بندگان از هر کس مهربان تر است و او برای رعایت و تامین مصالح عباد، حوادثی می آفریند که اسرار و منافعش پوشیده است روح شکیبایی را در انسان پرورش می دهد. توجه به پاداش های عظیم مطیعان و تارکان معاصی و صدق وعده های الهی نیز در این زمینه، عزم انسان را در صبر و شکیبایی، راسخ می کند. از همین رو امیر المومنین (ع) می فرماید: اساس و ریشه صبر، ایمان و یقین خوب نسبت به خداوند است.

بدیهی است هر قدر ایمان انسان به حکمت و رحمت پروردگار بیشتر باشد، صبر او نیز بیشتر خواهد شد. به تعبیر دیگر، صبر و شکیبایی برایش آسان تر می گردد. به همین دلیل حدیثی از امام صادق (ع) نقل شده که به بعضی از یاران خود فرمود: انا صبرو شیعتنا اصبرنا، ما صبورانیم، ولی شیعیان ما از ما صبورترند.

- دست یابی به صبر، مانند کسب هر فضیلت اخلاقی دیگر ممارست و روبرو شدن با حوادث گوناگون حاصل می شود، به همین دلیل در حدیثی از امیرالمومنان علی (ع) آمده است: کسی که در پی حوادث ناخوشایندی برایش حادث شود، فضیلت صبر را برایش فراهم می کند. به تعبیر دیگر، انسان در ابتدای برخورد با مصیبت، ناله و فریاد سر می دهد و جزع و فزع را به اوج می رساند، هم چنین هنگامی که در انجام طاعتی از طاعات پروردگار با مشکلی روبرو شود، اظهار خستگی می کند؛ ولی تکرار آن حوادث و این مشکلات به تدریج فضیلت صبر را به عنوان یک عادت در او به وجود می آورد.

- توجه به این نکته که دنیا دار حوادث و مشکلات است و رسیدن به هیچ موهبتی از مواهب مادی و معنوی، بدون عبور از موانع گوناگون امکان پذیر نیست و نیز توجه به این حقیقت که افراد کم صبر بی حوصله و کم طاقت، هرگز به جایی نخواهند رسید، عزم و اراده انسان را بر صبر و شکیبایی در مقابل مشکلات محکم تر می سازد.

برای چیدن یک شاخه گل باید رنج خار را تحمل کرد و برای نوشیدن یک جرعه عسل، باید در برابر نیش زنبور صبر کرد، گنج ها در ویرانه هاست و بهشت در لابلای ناملایمات قرار گرفته است. به یقین هر کس در این امور دقت کند، آمادگی بیشتری برای صبر و شکیبایی پیدا می کند. از همین رو در حدیث دیگری از امیرمومنان علی (ع) آمده است: برای هر نعمتی کلید و قفل و بندی است؛ کلید آن صبر و قفل و بند آن، تنبلی و کسالت است.

- یکی دیگر از انگیزه های صبر و عوامل پرورش آن، هم شکل ساختن خود با صابران است. این امر نه تنها در این جا بلکه در تمام فضایل اخلاقی صدق می کند که هرگاه انسان در ظاهر خود را به صفتی بیاراید، هرچند در باطن چنین نباشد، به تدریج در باطنش نیز نفوذ کرده و به آن متخلق می گردد.

- صبر رابطه نزدیکی با ظرفیت وجودی انسان دارد. هر اندازه ظرفیت و شخصیت انسان گسترش یابد، صبر و شکیبایی او افزون می گردد، به همین دلیل کودکان و بزرگسالان کودک صفت در برابر کمترین حادثه ای، بی تاب می کنند. در حالی که افراد با ظرفیت و با شخصیت، مشکلات را در خود هضم نموده و خم به ابرو نمی آورند.

یک استخر کوچک با اندک نسیمی متلاطم می شود، ولی یک اقیانوس عظیم به آسانی متلاطم نمی شود. اقیانوس کبیر را از این جهت اقیانوس آرام می خوانند که هیجان امواجش به خاطر گسترش آن کمتر است.

مطالعه حالات بزرگان، مخصوصا انبیا و اولیای الهی که بر اثر صبر و شکیبایی به مقامات عالی روحانی نایل گشتند می تواند از انگیزه های موثر باشد، همان گونه که آنها در همه چیز الگو و اسوه اند.

مساله صبر و شکیبایی در برابر حوادث سخت زندگی و مشکلات عظیمی که در راه پیروزی انسان وجود دارد، تنها بعد اخلاقی ندارد، بلکه از نظر بهداشت و سلامت جسم نیز فوق العاده موثر است. افراد ناشکیبا عمری کوتاه و توام با انواع بیماری ها دارند که مهمترین آنها بیماری های قلبی و عصبی است؛ در حالی که شکیبایان از عمر طولانی و توام با سلامت نسبی بر خور دارند. به همین دلیل روانشناسان معتقدند داشتن مذهب که انسان را به شکیبایی در برابر مشکلات ترغیب می کند یکی از شرایط جسم و روان انسان است. حضرت علی (ع) می فرماید: کسی که دوست دارد عمر طولانی داشته باشد، باید قلب صبور در برابر مصائب آماده کند.